

KLUBOVÁ PUTNA

Večer se sci-fi — březen + úvodník

Tak se sešel zase jednou březen s dubnem a jejich směnu provází už čtvrté číslo Putny. Protože jsem si na březnové schůzce stihl udělat pár poznámek, mohu vás zpravit alespoň útržkovitě o tom, co bylo na programu večera.

První větší téma se týkalo knižních serií, které v mnoha směrech připomínají rozbujelé televizní seriály. Shodli jsme se na tom, že lidé je čtou (sledují) hlavně proto, že si pořad nemusí zvykat na nové lidi a nové vztahy. Narozdíl od televize jsou jednotlivé díly knižních seriálů přece jen časově vzdálenější, což je snad umožňuje sledovat bez větších újem na duševním zdraví. Zajímavé je také to, co pudí lékaře Garrena psát dobrodružný seriál o kamenném Markovi. Peníze nejspíš ne. Že by případ pro psychiatra?

Řeč se stočila i na kouření. Podle posledních lékařských závěrů se soudí, že látky vznikající spalováním tabáku nebo konopí lidskému organismu spíše prospívají. Škodlivé jsou pouze vedlejší produkty spalování, zejména dehet, který postupně zneprůchodňuje dýchací cesty.

A zpět na pole široké SF. Opět došlo k všeobecné shodě, že v krvácích a drsárnách – ať už filmových či knižních – mnohem víc hrůzy nahánějí scény vyžadující zapojení fantazie přihlížejícího. Scény prodchnuté duchem naturalizmu působí spíše jako instruktáž řeznickým učňům, zato hrůza předstíraná pravými mistry je skrytá, a tím hrozivější.

Protože lidská fantazie stále ještě dokáže mnohem víc než sebelepší trikové studio.

Podle některých zdrojů se Atlantida sice potopila, ale nikoli v moři. Zaplavil ji prý popel a láva podobně jako antické Pompeje. Už se našli dokonce nějakí hledači ztracených měst, kteří údajně objevili zbytky tohoto bájného území (nelze tedy vlastně ani mluvit o ostrovu).

V souvislosti s diskuzí o písících doktorech došlo i na velkého mystifikátora Ludvíka Součka, který nebyl jen zubařem. Lékařskou praxi totiž začínal jako chirurg v korejské válce, k ústní chirurgii přešel teprve po nějaké době. V polovině 70. let proběhlo v mladoboleslavském DK několik besed s LS, na které si vzpomíná ZT. LS dokázal vyprávět velmi poutavě a jen málokdy jste mohli poznat, kdy mluví pravdu a kdy pracuje jeho obrazotvornost.

Nyní už jen telegraficky. Klonování lidí není možno zakázat, současné klonovací postupy však nedokážou zaručit stvoření identických jedinců. Bermudský trojúhelník je spíše záležitostí okurkových sezon, tato oblast byla zkoumána už velmi dávno tehdejšími přístroji. Dnešní technika by ji dokázala prozkoumat mnohem důkladněji, nikdo se o to však příliš nesnaží. V souvislosti s Darwinovými teoriemi o postupném vývoji druhů se poslední dobou opět objevily úvahy, které tuto teorii poměrně věrohodně zpochybňují. Kdoví, jak jsme se tu vůbec vzali.

-jtp-

FANDOMOVÁ PUTNA

Jak se to má s CKČ

Vůbec si nedovedu představit, jak si číře a nezkaženě naivní JTP (bez urážky) v minulých letech představoval fungování Ceny Karla Čapka. Odkud si myslel, že se berou antologie Kočas či Mlok se jmény autorů u každé povídky? Domníval se snad, že vyrůstají na nějakém fandomovém stromě a Zdeněk Rampas je v předvečer udílení cen sklidi? Nebylo mu divné, že je v sále přítomno tolik auto-

rů neznámých jmen, kteří si chodí vyzvednout ocenění? A tak dále. Je tady samozřejmě ta možnost, že si ze mě JTP v podstatě utahuje, leč na zpola vážně (jakkoli bulvárně) formulovanou výtku se pokusím vážně odpovědět.

Ano, samozřejmě, že vím, kdo napsal jednotlivé povídky. Administrátor CKČ to vědět musí, poněvadž:

a) Musí všechna díla zanést do počítače a udržovat si v nich co největší pořádek. Je především v zájmu autorů, aby bylo zkontrolováno, zda jsou ve „vnitřní“ obálce opravdu uvedeny ty povídky, které se fyzicky vyskytují v obálce vnější, a nic neschází ani nepřebývá. Vedlejším důvodem je i to, že některé vnější obálky bývají od pošty pěkně zřízené a kontrola je na místě. Krom toho je dobré zjistit, kteří autoři poslali disketu a kteří souhlas (případně nesouhlas) s publikováním svého díla. Ve vnitřní obálce se krom toho občas najdou i žádosti dopisového charakteru, jako: „Pošlete mi přihlášku na Parcon...“, „Vraťte mi po soutěži pokud možno aspoň část příspěvků...“ atd. Ano, rozlepení by šlo z tohoto hlediska o něco odložit, ale mně jako momentálnímu organizátorovi by to nesmírně zkomplikovalo život.

b) Když napíše, že vybírám porotce, není to přesné. Spíše porotce koordinuji. Každý, kdo se opravdu zajímá o SF, čte Interkom a výzva k porotění byla v Interkomu řádně uveřejněna, přičemž šanci dostali všichni ti, kdož projeví zájem (seznam se objeví po ukončení soutěže v Interkomu speciál). Nicméně se cákáme v maličkém rybníčku a mnozí zkušenější autoři zároveň i hodnotí, či je na ně naléháno, zda by se hodnocení nechtěli zúčastnit a pozvednout tím celkovou prestiž a úroveň soutěže. K tomu je samozřejmě dobré vědět, kdo se které kategorie zúčastnil, aby nebyl nikdo otravován zbytečně, a třeba taky proto, aby „místní správce sítě“ (tedy šéf SF klubu nějakého města) nedal kategorii z neznalosti účastníku soutěže, ten ji nezhodnotil a na všechno se nepřišlo až po udělení cen. Tomu bych teprve říkal pořádný průšvih!

c) Pak je tu vydání reprezentativního sborníku – tedy věc zájmu fandomu i autorů. Většina lepších prací se dnes již píše na počítačích, byť se

čas od času objeví bílá vrána (tedy dobrá práce psaná strojopisně – blbé práce tištěné z počítače nejsou výjimkou). V zájmu včasného vydání Mloka je třeba potenciální výherce (asi do momentálního 10. místa) začít obesílat dlouho před definitivním uzávěrou soutěže. Ono to vydávání chvilku trvá. S tím samozřejmě opět souvisí i povolení k vydání.

d) Krom toho by bylo dobré ty lepší autory na Parcon i pozvat. Já chápu, že tohle JTP nepřípadá jako problém (dobře si vzpomínám, jak mu na Parconu '95 celý sál „odtleskal“ dobře přes desítku jmen, aniž se na pódiu zjevil živáček – autoři byli zjevně nekompromisně utajeni až do hořkého konce), ale já soudím, že je hezké, když si nějaký nováček dojde před tleskajícím sálem třeba pro desáté místo. I k tomu je dobré znát včas adresy.

Tolik hodina mého života, kterou mě stál blbý fór Jirky T. Pelecha. Rád bych ještě připodotkl, že já sám (poněvadž toho vím příliš mnoho) se hodnocení nezúčastňuji a nesdělují žádné podstatné informace ani porotcům, kteří mají hodnotit. JTP mě pouze viděl, kterak jsem po delším dotírání odpověděl Jířimu Pavlovskému (zase to Rigor Mortis!) a Vaňkovi Juniorovi, že ani jeden nemá s autorem určité povídky pravdu (poté, co jsem jim předtím sdělil, že jim to stejně neřeknu a že mi nemohou věřit). Co z toho JTP nadělal... Případně-li tento „prohřešek“ i jiným scifistům příliš veliký, rád dám svoji funkci k dispozici na jarní poradě SF klubů. Tak jako tak se chystám požádat o přidělení nezávislého auditora, který by hodnocení ještě před definitivním uzavřením soutěže zkontroloval.

Doufám, že jsem vše vyjasnil dosti zřetelně, a že se tímto daný problém navždy uzavře.

Michael Bronec

Protože nechci jednat příliš unáhleně, ještě si to nechám chvíli uležet v blavě a se svým názorem na věc přijdu příště. Pro tuto chvíli jen krátký komentář. Ano, jsem naivní, protože si stále ještě myslím, že je-li nějaká soutěž vedena jako anonymní, měla by taková být se vším všudy. Než takováhle anonymita, to radši žádná. Argumenty MiB mi stále ještě nepřipadají dosti pádné na to, aby se při zpracovávání došlých příspěvků postupovalo tak, jak se postupuje. Copak jsou autoři malé děti, aby za ně někdo kontroloval, jestli uvedli všechno tak, jak měli? Pokud se opravdu najdou takové, kteří nevědí, co kam posílají, je to čistě jen jejich problém a koordinátor soutěže zde nemůže zastupovat funkci chůvy. To, že někdo do obálky s údaji o autorovi píše různé vzkaazy, spíše napovídá tomu, že tito účastníci jsou s principem „anonymity“ CKČ obeznámeni a že vědí, že obálky dlouho zapečetěné nezůstanou. A pokud jde o hořlavost termínů, s ohledem na vydání sborníku byla uzávěrka soutěže posunuta tak, aby bylo možno knihu sestavit a vydat do začátku Parconu. Pokud to stále ještě nestačí, je možno termín posunout o další měsíc nebo dva. Osobně si ale myslím, že vhodnější by bylo přestat si brát na anonymitu a přejít k soutěži, kde se hraje od začátku s otevřenými kartami.

Hodiny MiBova života je mi líto, určitě ji mohl strávit mnohem příjemnějším způsobem, ale nemyslím si, že by jeho dopisem bylo všechno vyřešeno. A pokud jde o blbé fóry, jsou to vždy takové, které se týkají nás.

-jtp-

Hlídky

Zdeněk Randa

Na tyto hlídky jsem chodil docela rád. Byla to taková odpočinková služba a nebylo to nijak často, nejvýše tak dvakrát třikrát do roka po čtrnácti dnech. Člověk nafasoval tuto službu bez jakéhokoliv pořadí, vždy nejméně dvacet čtyři hodin před nástupem služby. Hlídkový člun přidělený mi k této službě už nebyl žádný nový krasavec, ale dobře namazaná, seřízená a propruděná rachotina, jejímuž technickému stavu se nedalo nic vytknout.

Těch dvacet čtyři hodin je právě dobrých na to, aby si člověk všechno náležitě připravil na samotný pobyt někde ve volném kosmickém prostoru s dobrými detektivkami nebo jinými koníčky. Hodně z mých kolegů si sebou bralo plastické modely a v hodinách samoty je dávalo dohromady.

Já jsem si s sebou bral kusy dřeva a jen několik málo knížek. Čtrnáct dní nudy není zas tak moc. Odlétal jsem na svoji pozici nevyspalý, pořádně unavený a utahaný, úplně stejně jako každý jiný. Bude dosti času na pořádný odpočinek, na čtení i na mé oblíbené vyřezávání ze dřeva. Mimochodem tento můj oblíbený materiál se v poslední době velice těžko shání a vyřezávání z plastů není to pravé, to mě prostě nebaví.

Za pár hodin jsem byl na stanoveném místě. Cestu jsem samozřejmě prospal, jak jinak. Když jsem si splnil těch několik málo služebních povinností, jako například zapnout vše, co mělo být zapnuto, a zkontrolovat pozici, jestli jsem opravdu tam kde mám být. Jen jedním okem jsem mrknul na okolní vesmír a letným pohledem překontroloval palubní přístroje automatického vyhledávání, detekce a skenování i těch několik ostatních, důležitých pro identifikaci pašeráckých a jiných kosmických lodí, které jakýmkoliv způsobem porušují nebo porušili zákon.

Nepředpokládal jsem, že při této službě a právě tímto prostorem se bude pohybovat jakákoliv kosmická loď, která porušila zákony federace. Naopak jsem si byl naprosto jist, že po dobu mé služby se v tomto sektoru nic mimořádného nestane. Již několik měsíců se zde pašeráci drog neukázali. Nejspíše si našli nějakou jinou trasu, kterou se nám zatím nepodařilo zjistit.

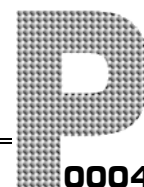
Mohl jsem se proto věnovat svému vyřezávání, neboť stejně jsem chodil věci nemohl ovlivnit. Ve své podstatě jsem zde byl jen na jednu věc. Pokud by se v mém dosahu ukázala kosmická loď

jakéhokoliv druhu, palubní počítač vše vyřešil za mě vyjma té jediné věci. Vlastní výzvu k zadržení takovéto lodě jsem musel na příslušných spojovacích kanálech odříkat sám a svým vlastním hlasem. Nikdo nebyl povinen zastavit v kosmickém prostoru ani se identifikovat nějaké elektronice, i když se jednalo o policejní hlídkový člun. Všechno ostatní mohl provádět palubní počítač, ale výzvu k identifikaci nebo zadržení mohl odříkat jen živý člověk, policista s příslušným oprávněním a právě přítomný na místě. Předpis je předpis.

Malér byl samozřejmě v tom, že ani jedna z kosmických lodí, jejíž kapitán nebo ten, komu podléhalo řízení lodí, nikdy a za žádných okolností nechtěl připustit takovéto zadržení. Naprosto všichni se snažili nějakým figlem, podvodem, maskováním nebo nejčastěji útekem do hyperprostoru zadržení vyhnout. Samozřejmě se s tímto počítalo a policejní člun byl technicky vybaven k tomu, aby mu žádná taková kosmická loď neunikla.

Málokdy docházelo k tomu aby policejní hlídkový člun byl napaden střelbou, ať už to bylo lasery, energeticko-magnetické střely nebo samonaváděcí rakety s jakýmkoliv explozivním účinkem, neboť útočník si byl vědom vynikajících manévrovacích a navigačních schopností policejních člunů. Tato manévrovací schopnost umožňovala hlídkovému člunu vyhnout se jakékoliv klasické střele, neboť žádná nebyla schopna překonat moderní vychylovací štíty. Tyto střely totiž byly považovány za zastaralé a jejich vývoj ustrnul. Používalo se jich jen do vyčerpání zásob, které ale byly značné. Účinné byly jen na velké kosmické lodě, jež nebyly schopny tak rychlého a přesného úhybného manévrování, a mohly se proti nim chránit pouze vychylovacími ochrannými štíty. Ty bylo ale možno dobrou taktikou obelstít nebo se jim dobrým manévrováním vyhnout.

Každý takový útok na policejní hlídkový člun byl samozřejmě mimořádnou událostí a palubní počítač ji automaticky hlásil dozorcímu důstojníku příslušné obvodní centrály. Ten zajistil, aby se na místo střetu dostavili policejní posily a útočníkovi stejně nakonec nezbylo, než se vrhnout do přesunu hyperprostorem. V tomto případě byl policejní hlídkový člun vybaven velice výkonným identifikačním a naváděcím zařízením, které na příkaz

příslušníka provedlo manévr, kterým se policejní člun slangově řečeno zahákoval, odborně napsáno, elektromagneticky, gravitačně a mechanicky připojil k unikající kosmické lodi. Byl připojen k pláští jak gravitačně a elektronicky, tak mechanicky v podobě svaru, který při kontaktu obou plavidel přivařila chemická termitová náložka zabudovaná na kontaktních místech. Tyto tři různé typy přichycení se vzájemně chránily, a tak nebylo snadné připojený policejní člun odstranit.

Člun vysílal navigační a identifikační signály a mohl být proto vystopován kdekoliv, kde se kosmická loď narušitelů zákona znovu vynořila z hyperprostoru. Obvykle se na cílové místo dostavilo hned několik policejních zásahových jednotek a unikající narušitel neměl moc šancí na únik. Někdy se stalo že narušitel provedl hned několik přechodů do hyperprostoru, ale ani tento několikanásobný manévr nemohl změnit nic na tom, že ho policie dohnala a nakonec zadržela. Teprve po zadržení mohl být policejní hlídkový člun od vlastní zadržené kosmické lodi odpojen, což nebylo ani v předem připravených podmínkách policejních kosmických doků snadné. Odpojení trvalo obvykle celé dva dny a vyžadovalo tým specialistů.

Právě tento způsob se používal na drogové pašeráky. Policejní člun byl někde v prostoru částých pohybů pašeráků a když byla nějaká pašerácká loď identifikována, jednoduše se připojil a ostatní policejní jednotky byly přivolány až na základě odmítnutí uposlechnout příkazů velitele hlídkového člunu. Pokud zadržaná kosmická loď výzvy uposlechla, dobrovolně předala řízení policejnímu člunu a ten ji eskortoval na příslušnou policejní stanici, aniž by byl vyvolán jakýkoliv poplach. V hlášení se uvedlo: „Úspěšné zadržení kosmické lodi...“

První dva dny hlídky jsem více či méně prospal a proflákal, teprve třetí den jsem se šel věnovat svému koníčku. Na monitoru jsem si vyvolal svůj návrh a naposledy si jej před vlastní řezbou prohlédl. Některé detaily se mi nelíbily, a tak jsem je na poslední chvíli ještě změnil. Poslední pohled na monitor, a potom už jsem mohl začít.

Horší to bylo s výběrem dřeva. Polena, která jsem měl s sebou, byla odřezána z různých druhů stromů a já se v tu chvíli nemohl rozhodnout, jaký druh použít. Všechny jsem je pečlivě prohlížel a převracel na všechny strany. Hledal praskliny či nějaké jiné kazy, které by moje dílo mohly nakonec znehod-

notit. Posléze jsem se rozhodl pro dřevo bukové, pocházející z mého rodného kraje. Poleno jsem získal od svého spolužáka, který v našem kraji stále ještě žije i se svou rodinou.

Byl jsem soustředěn na upevnování polena do podstavce a zároveň jsem vzpomínal na dny svého mládí strávené v malé vesničce uprostřed lesů. Dnes už tam nic jako lesy není. Civilizace si i zde vybrala svoji daň v podobě obrovské vodní plochy. Místa, kde jsme si jako kluci hráli na indiány a kosmonauty, ležela hluboko pod hladinou přehrady.

Ze vzpomínek a zamyšlení mě vytrhl kvílivý signál palubního počítače. Otráveně jsem se zvedl od rozdělané práce a zamířil do pilotní kabiny, abych se podíval na přístroje, co se to vlastně kolem děje. Hlavní palubní monitor zobrazoval kosmickou loď zahalenou v nějaké podivné auře. Nebylo na první pohled zřejmé, o jaký typ kosmické lodi jde. Palubní počítač však ve své databázi vyhledával shodné znaky, aby mohl plavidlo identifikovat. Vzhledem k tomu, že nebyl s to jednoznačně určit, o jaký typ jde, přivolal mne, abych tuto spornou věc vyřešil za něj.

To nebylo tak jednoduché, nejenže jsem nedokázal spornou kosmickou loď identifikovat, ale i místo jejího vynoření z hyperprostoru bylo krajně nestandardní. Loď se právě zhmotnila v místě, které nespadlo k hlavním koridorům sledování, a navíc zde nevedla ani žádná trasa. K nejbližší planetě by musela letět podsvětelnou rychlostí nejméně měsíc. Což u pašeráckých lodí nepřipadalo v úvahu. Takové lodě se zhmotňovaly co nejbližší svého cílového místa a nezřídka těsně u horních vrstev atmosféry, čímž porušovaly hned několik předpisů. Pokud se zhmotňovaly někde v prostoru, tak jen proto, aby přelozily náklad na jinou loď. Potom by na příslušném místě musely být lodě dvě.

Tato se však očividně chystala k dalšímu hyperprostorovému skoku, aniž by se její zvláštní barevná aura nějak změnila. Od pozice mého hlídkového člunu byla značně daleko, téměř na okraji dosahu palubních čidel a identifikačních přístrojů. Náhle ji palubní počítač identifikoval. Byla to pirátská kosmická loď, která se už pohřešovala několik let a vlastně byla už ze seznamu hledaných dávno vyřazena. Počítač ji našel v seznamu pohřešovaných kosmických lodí. Identifikace ale stejně nebyla v pořádku, shodnost znaků byla jen šedesát procent. Palubní počítač stejně zahájil sekvenci pro zadržení.

V hlavě mi jen problesklo, že loď byla někde rádně přestavěna, a že ta podivná aura je jen ne-

správně seřízené maskovací zařízení. Jenže jsem si musel odříkat svoji povinnou část výzvy k zadržení, a tak jsem nad tím dále neuvažoval.

Sekvence počítače skončila a já čekal na odpověď. Ta ale nepřicházela a kosmická loď se připravovala k vstupu do hyperprostoru a hrozilo nebezpečí z prodlení. Stiskl jsem tlačítko pro zahájení manévru připojení.

Přesně v ten moment jsem taky věděl, že všechno je špatně. Jenže to už nešlo vrátit zpět. Stačilo by jen tlačítko stisknout ještě jednou, ale to mně nebylo dovoleno. Palubní počítač mě v prostoru zablokoval v ochranném silovém poli. Člun vzhledem k velké vzdálenosti musel nabrat i velké zrychlení a protože byl v tu chvíli překročen mezní limit pro udržení vnitřní gravitace, zablokoval palubní počítač moji osobu, abych si neublížil.

Byl jsem nucen v tomto ochranném silovém poli zůstat až do dokončení manévru, a tak jsem vlastně nemohl připojovací sekvenci zrušit. Už jsem věděl, že se nepřipojuji na žádnou kosmickou loď pocházející z naší federace. Byl jsem si naprosto jist, že tato loď se zde ocitla jen proto, že potřebovala zastavit a dobít slunečním větrem kapacitory pro další sekvenci skoku hyperprostorem. Byl jsem si jist, že nedokážu zabránit ani připojení. Silové pole mě sice uvolní, ale ne včas, abych sekvenci zrušil. Přesto jsem učinil ve své nehybné pozici vše, abych se alespoň pokusil připojení zrušit, a psychicky jsem se připravil na okamžité stisknutí tlačítka okamžitě po uvolnění z ochranného pole. Pečlivě a soustředěně jsem sledoval všechny monitory zobrazující pohyb člunu a fázi připojení. Když ten okamžik nastal a zároveň došlo i k mému uvolnění, bleskově jsem tlačítko stisknul.

Pozdě. Nešlo to stihnout. Termitové nálože dodávající tepelnou energii chemickým komponentům, které způsobí přivaření obou lodí k sobě, se aktivují několik desetin sekundy před vlastním kontaktem. Vzhledem k rychlosti našeho pohybu se tak stalo již ve vzdálenosti několika metrů od unikající kosmické lodi a v tu chvíli já byl ještě upoután. Byl jsem palubním počítačem uvolněn přesně v tom okamžiku, kdy jsme přirazili a kdy se vyrovnaly kinetické energie, ale roztavený kov již tryskal na plášť cizí kosmické lodi. Ještě by to šlo zachránit, kdybych měl předem připravenou sekvenci okamžitého startu. Ale to jsem neměl. Přesto jsem takový povel vydal a palubní počítač jej okamžitě akceptoval, zpoždění však bylo tak velké, že rozžhavený kov stačil vychladnout natolik, že magnetické odstrčení od lodi bylo neúčinné.

Nedokázalo již překonat tahové vlastnosti právě dokončeného svaru.

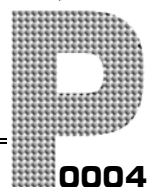
Hups, a byl jsem v hyperprostoru i s cizí kosmickou lodí. Doufal jsem, že jim po vynoření vše vysvětlím, a že budeme moci provést odpojení. I když je to velmi složitá operace, snad mají dostatečné prostředky, aby pod vedením mého palubního počítače takovou technikou operaci zvládli.

Hyperprostorový skok trvá obvykle asi dvacet sekund. Alespoň kosmické lodi naší federace nejsou schopny delšího skoku. Sledoval jsem čas. Pomalu, ale jistě mi na čele začal vyvstávat mrtvolný pot. Uplynulo už dvacet sedm sekund a my stále pronikali hyperprostorem. Už toto byla značná vzdálenost, ale to zatím nebylo důležité. Důležité bylo oznámit velitelům této kosmické lodi, že jsem připojen, a ať zastaví.

Ale můj šok se stále zvětšoval a já byl na pokraji psychického zhroucení, neboť jsme v hyperprostoru už byli téměř dvě minuty bez vynoření. Věděl jsem, že vzdálenost od mého domova se tak neúměrně zvětšuje, a že nebude jednoduché nadřazeným vysvětlit tak dlouhou návratovou sekvenci hyperskoků. Pobyt v hyperprostoru se neřídí lineárně, ale logaritmickou exponenciálou. Jen tak od oka jsem odhadoval, že už ty tři minuty pro můj kosmický člun znamenají tak tři čtvrtiny maxima jeho hyperprostorového výkonu.

Nejsem náchylný k omdlávání, ale téměř na mě šly mráčky když digitální chronometr ukazoval téměř o další minutu více. Naprosto jistě jsem věděl, že bez cizí pomoci se domů nedostanu. Hlídkový člun neměl schopnost vysílání takto dlouhých hyperprostorových naváděcích sekvencí. Naprosto jistě jsem věděl, že vysílání navigačních signálů o mé pozici skončilo po třiceti sekundách. Teď už tři a půl minuty nevysílal nic a opakovaní sekvence nepřicházelo v úvahu, neboť by odvyšl jen původní souřadnice. Aby mohl vysílat novou polohu, musel by se dostat do normálního prostoru a provést nové zaměření. Potom by to šlo, ale co teď?

Nezbývalo než čekat. Sledoval jsem čas a postupně propadal panice, vzteku a všemu možnému. Nadával jsem si do blbců a do podobných individuí. Právě mi docházelo, že jsem udělal největší chybu svého života, a že svůj domov, rodnou planetu a své kamarády už nikdy nevidím. Manželku a děti jsem zatím neměl, ale přesto jsem si silně uvědomoval, že ztrácím všechno, co jsem kdy znal a měl rád.

Půl hodiny. To je nepředstavitelné a vynoření v nedohlednu. Snad i palubní počítač podlehl podobné panice jako já, protože na přístrojích a monitorech zůstávalo všechno naprosto nehybné. Jen ten chronometr hyperprostorového času na stotisícinu sekundy přesně měřil dobu pobytu. A ta přesahovala už půl hodiny.

Po další dlouhé chvíli, kdy moje myšlenky v panice bloudily sem a tam, se ozval palubní počítač: „Hyperprostorový přenos: KOLAPS, nelze zaměřit polohu, předávám k manuálnímu nastavení.“

Teprve teď jsem si uvědomil, že zírám nevěřicně a v šoku na displej, který ukazoval pobyt v hyperprostoru. Právě stál na padesáti sedmi minutách a nějakých nepodstatných sekundách. Přehlédl jsem ostatní displeje a okolní hvězdy. Záznam polohy se prováděl automaticky, ale jak nastavit polohu, když jsem nevěděl, kde jsem. Když to nevěděl počítač, jak jsem to měl vědět já? „Navigace a zjišťování polohy je tvoje práce. Tak co to házíš na mě?“ vyčítal jsem palubnímu počítači.

Přesto jsem sedl k přístrojům a snažil se z okolních sestav hvězd odhadnout, kde jsem. To byla vysloveně blbost, protože takto bych pozici neodhadl ani uprostřed své galaxie. Oprávněně jsem se domníval, že právě teď už nejsem ve své galaxii, ale někde zcela jinde. Prohlížel jsem všechno kolem dokola, ale tyto hvězdy mi byly zcela neznámé. Když není schopen nalézt polohu palubní navigační přístroj, který je nejlepší, jaký kdy byl vyroben, tak já toho nejsem schopen určitě.

Vyčítal jsem si to a panikařil jsem, jak to jen šlo. Takže jsem naprosto zapomněl odvysílat jakoukoliv zprávu kosmické lodi, k níž jsem byl ukotven. Než jsem se vzpamatoval, loď už byla zase v hyperprostoru a letěla si neznámo kam.

Trochu jsem se uklidnil a nervové napětí povolilo. Jediné, co mě napadlo, bylo pokračovat podle svého původního plánu. Vyslat zprávu kosmické lodi. Informovat ji o své situaci a řádně se za nedorozumění omluvit a požádat o pomoc při uvolňování. Tento hyperprostorový let byl jen o několik vteřin kratší. Palubní navigace naprosto selhala a počítač ani teď nebyl schopen zjistit naši pozici. Odvysílal jsem připravenou zprávu. A čekal.

Odpověď však nepřišla, přišel další hyperprostorový skok. Vše bylo marné. Docela jsem se uklidnil a se vším se smířil. V pravidelných intervalech jsem vysílal svoji zprávu s omluvou, ale zatím jsem nebyl vyslyšen. Neznámá kosmická loď se řídila vesmírem za svým cílem a mně a mému policej-

nímu člunu nevěnovala žádnou pozornost.

Seděl jsem u navigačního panelu a v tiché hrůze jsem sledoval záznamy z naprosto neznámých končin vesmíru v marné naději, že bych se mohl zorientovat, a tak poznat alespoň směr, kterým se po vesmíru pohybuji. Tři a půl dne, sledování. Beze spánku a téměř bez jídla, neboť mě přešla veškerá chuť na jídlo. Usnul jsem v křesle, ani neví kdy a jak. Když vtom mě něco vzbudilo.

V paměti se mi ozýval zvuk, jako když vystřelí zátka z lahve šampaňského, ale s jasným kovovým přízvukem a cinkotem zlomené tvrdé oceli.

Nespjal jsem dlouho, asi čtyři hodiny, když mě tento zvuk probudil. Rozhlédl jsem se po přístrojích, ale nic neobvyklého jsem nezapozoroval. Kolem hvězdy a normální prostor. Znovu jsem se rozhlédl kolem dokola, teprve potom mi to došlo. Byl jsem sám. Neznámá kosmická loď se ztratila. Nejspíš zmizela v hyperprostoru. Bylo mi to celkem jedno. Vlastně jsem byl rád, že zmizela, alespoň jím nemusím nic vysvětlovat. Přesto jsem si pustil záznam posledních minut před svým probuzením.

Z tohoto záznamu jsem sledoval, co se vlastně stalo.

Cizí kosmická loď se vynořila, ale už nezahájila další skokovou sekvenci. Pravděpodobně se orientovala v okolním prostoru. Alespoň hvězdy se otáčely, loď vůči nim změnila polohu a přídí se nasměrovala někam zcela jinam. Změnil se i úhel záběru snímačů. Potom asi zřejmě loď vyslala někam ve své ose signál nebo jen naváděcí impuls, možná nějakou identifikaci nebo něco podobného. Na mých přístrojích se to jevílo jako změť neidentifikovatelných sekvencí. Po několika minutách se v trupu otevřela nějaká komora, nebo nákladový prostor. Ze zvuků snímaných kontaktním sonarem to nešlo dost obře identifikovat. Ale vzápětí se nad mou lodí objevil velký předmět s dlouhými rameny. Zařízení sice bylo neznámé, ale funkce zcela jasná. Rozhodně to vypadalo na nějakého montážního robota. Ke každému z přípojných míst postavilo zařízení kovovou schránku s několika montážními rameny.

Několik vteřin se ramena pohybovala, ale ve vzdálenosti několika centimetrů od přípojných míst a potom se vše uklidnilo. Několik vteřin byl klid a venku se nic nedělo. Můj palubní počítač však zaznamenal průnik a narušení všech přípojných míst a snažil se tomu zabránit. Do ochranných polí dával téměř všechnu možnou energii a přesto byl v několika málo vteřinách překonán. Současně z každého přístroje vyšlehlo hned něko-

lik různých paprsků, ale žádný z nich nevypadal jako laserový. Jejich cíl byl zřejmý – odřezávaly navařený kov. Potom se ještě silové pole skokově zvětšilo a odtrhlo můj člun od kosmické lodi. A to byl zvuk, který mě probudil.

Zároveň to můj člun odhodilo od kosmické lodě, a tak už nebylo vidět jak a kam se tato ztratila. Teprve teď jsem si uvědomil, že je zde nedobrá vzduch. Byl cítit ionizací a taky pachem přehřátého prachu na elektronických obvodech a od hlavního generátoru sem dorazil i těžký horký vzduch těžce zapáchající přehřátým mazivem. Ale palubní systém neselhal přetížením. Nic se nepřepálilo, nic neshořelo. Systém se vracel do původních hodnot a i klimatizace brzo odfiltrovala tyto dráždivé a nepříjemné pachy.

Znovu jsem se vrátil k záznamům a snažil se vysledovat, co se stalo s kosmickou lodí. Záznamové zařízení mělo co dělat, aby se zorientovalo. Neboť člun byl odhozen dosti velkou silou a trochu rotoval a příčně se převracel. Ale kosmickou loď z dohledu neztratil. Nebylo vidět nic neobvyklého. Montážní robot zase sebral své zařízení a vrátil se tam, odkud přišel. Poté se loď opět ztratila v hyperprostoru.

Nechali mě tady, aniž by cokoli řekli nebo se s něčím obtěžovali. Svým způsobem jsem byl tak trochu rád. Byl jsem unaven, nevyspalý a všechno mě bolelo z toho spánku v navigačním křesle. Odmítal jsem myslet a dohadovat se s počítačem, i když na mě chrлил údaje a varování. Šel jsem si lehnout a jen jsem si říkal: „Nech to být, ráno moudřejší večera.“

Probudil jsem se žíznavý, ale odpočatý. Oholil jsem několikadenní strniště vousů a udělal si dobrou snídani. Ještě horké kakao jsem si vzal s sebou do pilotní kabiny a postavil hrníček na přístrojovou desku. Palubní počítač měl dálkovými čidly zmapován celý okolní prostor.

Já si samozřejmě výsledky jeho průzkumu prohlédl, ale moudrý jsem z toho nebyl. V podstatě jediné, co mne zajímalo, bylo, jak se dostat zpět domů. Jenže to nešlo. Počítač z jednotlivých zastávek sice stanovil trasu, kterou jsme letěli, ale návrat byl naprosto nemožný už po prvním hyperskoku. Naše technika nebyla schopna ještě dosáhnout tak velkého přenosu a navíc tento policejní hlídkový člun neměl takovou životnost, aby se dokázal vrátit.

Přesto jsem alespoň orientačně nechal vypočítat dobu a počet návratových hyperskoků. Hausnumera, která z výpočtu vzešla, byla strašná.

Potřeboval bych několik desítek životů a desetitisíce generálek a rekonstrukcí svého kosmického člunu. Už jsem na návrat ani nemyslel. Rozhodující bylo něco jiného. Na palubě jsem neměl dostatek potravin a vody. Člun nebyl konstruován na dlouhodobé kosmické lety.

Situaci jsem musel vyřešit vlastně okamžitě. Zásoby potravin jsem měl tak na měsíc, když budu šetřit. Voda by vystačila i na déle, při dostatečně úsporném režimu. Byl tady sice ještě syntetizér potravy, ale vzhledem k tomu, že jej nikdo nepoužíval, nebyl opatřen příslušnými chemickými komponenty. A tak jsem jeho použití předem vylučoval, i když by se možná na lodi našlo něco, z čeho by mohl syntetizovat jednoduché druhy potravin.

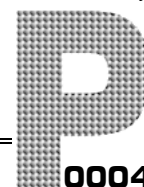
Úkol byl pro začátek velice jednoduchý – nalézt planetu, na které bych neumřel hladu.

To ovšem nebyla jednoduchá situace. Neznámá kosmická loď se s oblibou vynořovala z hyperprostoru co nejdále od obydlených planet. Zde byla pravděpodobně doma, ale i tak bylo k nejbližší sluneční soustavě pořádně daleko. Vlastně, nejbližší galaxie byla daleko za hranicí rozlišovacích schopností palubních čidel. Musel jsem se k ní vydat podle vlastního odhadu. I tak mi cesta zabere téměř tři týdny, při dvaceti hyperprostorových skocích denně.

Na cestu jsem se vydal neprodleně, nebylo na co čekat. Možná, že jsem dělal chybu. Nožná jsem měl zůstat na místě a čekat, jestli se zde nevynoří jiná loď a naskočit si na ní. Jejich systém odpojování byl daleko efektivnější než náš.

Něco mi však říkalo, abych to nedělal. Několikrát jsem si nechal zobrazit celou mapu vesmíru a posuzoval, odkud a kam jsem se tak nedobrovolně přenesl. Naše zobrazení vesmíru je ze tří zkroucených trojúhelníkových ploch a v prostřední ploše jsou galaxie uspořádány tak, že tvoří rozmazanou postavu muže s rozpaženýma rukama. Moje galaxie se nachází jakoby v lýtku levé nohy této pomyslné postavy. Podle počítače a cesty, kterou jsme překonali, jsme právě teď v dalším listu za pravým ramenem této postavy. Malér je ovšem v tom, že shodnost těchto vesmírů je jen necelých čtyřicet procent, takže možná jsem úplně někde jinde, než si myslím.

Moje cesta byla nudná. Přesto, že jsem překonával obrovskou vzdálenost, hvězdy přede mnou se téměř nehýbaly. Po osmnácti dnech cesty jsem už mohl identifikovat sluneční soustavu, na kterou jsem si to namířil. Další podobná sluneční

soustava byla ještě o další tři dny letu dále. Předpokládal jsem, že jich budu muset navštívit několik, než najdu planetu, na které je nějaký život vhodný jako potrava.

Jak jsem se přibližoval, moje předpoklady se vyplňovaly. Musel jsem hledat v intervalech mezi hyperskoky a snažil jsem se co nejrychleji a nejpresněji odhadovat podle vzdálenosti od slunce, velikosti a barvy planety. To už byla asi sedmá nebo osmá sluneční soustava a stále nic. Pronikal sem do hloubi galaxie jen velmi pozvolna. Ale zde bylo několik slunečních soustav relativně blízko sebe.

Minul jsem ještě další čtyři, zcela mrtvé sluneční soustavy, až jsem jednu uviděl jednu slibnou a tam, v příznivé vzdálenosti, i mihotavé světélko planety, která svou barvou velice připomínala mou rodnou planetu. Po pravdě řečeno, už bylo na čase, neboť jsem již velice strádal nedostatkem potravy.

Jak jsem se přibližoval, smálo se moje srdce radostí. Planeta byla velice podobná mé rodné planetě, v tom mě oči nezklamaly. Byla sice o maličko větší, ale gravitaci měla jen o necelou desetinku silnější. V podstatě jsem si nemohl nic lepšího přát.

Z hyperprostoru jsem se vynořil přesně ve vzdálenosti stanovené předpisem. Na oběžnou dráhu jsem se dostal podsvětelnou rychlostí za tři hodiny. Už cestou jsem viděl i měsíc, troufal bych si hádat, že velikostí byl úplně stejný jako ten, který jsem znal z domova. Místo přistání jsem nevybíral, zamířil jsem prostě tam, kde jsem viděl obrovské lesy a pastviny. Nějak mě nenapadlo podívat se, jestli zde nejsou města nebo alespoň vesnice. Jediné, co jsem považoval v tuto chvíli za nutné udělat, byl elektronický průzkum, ale nebylo zde nic. Žádná aktivita v jakémkoliv elektromagnetickém pásmu. Žádné družice ani nic podobného.

V rychlosti jsem si připravil jen několik věcí a navlékl na sebe policejní uniformu a už jsem byl v modulu a řítil se dolů k planetě. Maskovací zařízení jsem ovšem měl zapnuté, přece všechno, jsem byl vetřelec a nechtěl jsem, aby mě někdo viděl. Svým způsobem jsem chtěl krást. Musel jsem si něco ulovit nebo natrhat nějaké ovoce, zkrátka nalézt něco vhodného k snědku.

Ještě z velké výše jsem zpozoroval, že v některých místech, hlavně kolem řek, jsou obdělány nepřilíš velké plochy země, a když jsem se dostatečně přiblížil, rozeznal jsem i domy, sice postavené

jen ze dřeva a poměrně jednoduché – vesměs čtvercové – základny s pravděpodobně doškovými střechami, ale přece jenom vesnice. Váhal jsem a rozhodoval se. Nebylo vhodné přistát někde blízko, a tak jsem zamířil jinam a cestou ještě ve velké výšce přeletěl nad hrady. Nepochybně kamenná stavba na kopci a v jejím okolí roztroušeno několik drobných staveb, již na první pohled jevících se jako hospodářské usedlosti obklopené políčky s obdělanou půdou.

Než jsem si mohl vše pořádně prohlédnout, byl jsem zcela někde jinde a ve směru letu se na kopci tyčil jiný hrad. Trochu jsem zpomalil, tím jsem dal víc času palubním přístrojům na lepší rozlišení a snažil se zahlédnout nějaké obyvatele těchto hradů. Také se mi to povedlo. Na nádvoří té malé pevnosti nebyl sice nikdo, ale dole v podhradí z několika budov stoupal kouř a před domy bylo několik postav.

Musel jsem přistát, ale rozhodl jsem se pro nějaké vzdálenější stavení, nějakou samotu. Právě jsem dosáhl výšky letu, která byla vhodná k takovému hledání, a sledoval jsem vozovou cestu táhnoucí se krajinou. Tam jsem taky zahlédl několik vozů tažených zvířaty. Zatím naprosto nezáleželo na tom, co je to za zvířata, jestli jsou nebo nejsou podobná tomu, co znám z domova nebo jiných planet federace. Přelétal jsem nad nimi a zvědavě jsem pokukoval po všem, co se pode mnou objevovalo.

V dále u lesa jsem zahlédl stavbu. Tentokrát to byla dvoupatrová budova vystavěná z velkých a silných kmenů z nedalekého lesa. Těsně za touto budovou, již těsně u lesa, byla křižovatka. Jedna cesta pokračovala dále a druhá směřovala mezi stromy, kde zmizela zastíněná jejich rozložitými korunami. Stočil jsem modul ve směru této cesty nad les. Asi čtyři nebo pět kilometrů dál cesta vyústila na velkou pastvinu a směřovala dál k několika nízkým budovám.

V půli cesty, letě proti nim, jsem zahlédl dva jezdce ve zbroji. Jeden z nich vlekl za svým jezdeckým zvířetem něco na laně. Musel jsem přibrzdit, neboť mě zvědavost donutila podívat se blíže na to, co za sebou jezdec táhne.

Vytréštil jsem oči, když jsem to poznal. Jezdec za svým zvířetem vlekl ženu. Byla oblečená v nějakém původně světlém oděvu, teď pokrytém zelenými a hnědými skvrnami a na několika místech roztrženém. Nebylo poznat, jak je stará, ani jak vypadá, neboť její tvář byla potřísněna krví a slepenými dlouhými vlasy.

Asi jsem reagoval jinak než jsem měl nebo jak by bylo v mé situaci lepší, ale zastavil jsem modul asi sto metrů před nimi ve výšce dvou set metrů a na cestu před ně jsem se teleportoval. Až dole na pevné zemi jsem si uvědomil, že zde stojím v policejní uniformě, kterou oni zřejmě neznají. Neměl jsem vlastně ani žádnou zbraň, jen jsem v rámci původních předpisů vzal dlouhý policejní obušek. Zbraň, jež mohla vzdorovat jejich mečům, které tasili, když mne zahlédli.

Na poslední chvíli jsem zapnul bojový ochranný mód. Ten z jezdců, který byl bez zátěže, a proto značně rychlejší než druhý, mne zasáhl mečem do ochranné přílby. Od blasteru to bývá větší šupa. Namířil jsem na něj obušek a jezdec padl bez hlesu ze svého zvířete, které – již nevedeno svým pánem – dále pospíchalo někam dál po místy trochu blátivé vozové cestě.

Toho druhého potkal stejný osud necelých pět metrů ode mne. Volné zvíře zbavené své zátěže však pokračovalo dále. Použit tento obušek vůči zvířeti je krajně nevhodné. Šok, který mu to způsobí, je daleko větší a intenzivnější, než v případě lidí. Nebylo zbytné, zvíře táhnoucí dál ženu na laně jsem musel zastavit. Bylo mi to líto. Zasažené zvíře divoce zaryčelo, ale k zemi padlo již bezvědomé.

Udělal jsem několik kroků směrem k ženě, ale na půl cesty jsem se zastavil a pozorněji jsem si ji prohlédl. Byla mi nějak velice povědomá. Nevěřicně jsem na ni zíral, na hlavě měla přesně takové růžky, jaké jsem já před několika dny vymodeloval svému projektu, který jsem mínil vyřezat ze dřeva. Tvář ženy byla jiná, ale ne nepodobná. Ihned jsem podobné myšlenky zaplašila a udělal těch několik zbylých kroků, abych odstranil provaz a popřípadě jí jinak pomohl.

Byla při vědomí, jen nehezky zbitá a potlučená. Na tváři měla krátkou řeznou ranku, nijak hlubokou, ale hodně krvácející. Laserový paprsek obušku jí přetřel pouta na ruce i na nohou. Poté jsem jí pomohl postavit se a zrak mi opět padl na krátké růžky na její hlavě. Žena se ale na nohou neudržela. Posadil jsem ji tedy na výmol vozové cesty a došel k ležícímu muži.

Stál jsem nad ním a rozhodoval se, co mám udělat. Nevěděl jsem, o co vlastně jde. Žena mohla být zločinec, kterého zadržela nějaká obdoba místní policie. Ať to bylo jakkoliv, i zadržovaný zločinec má právo na určité způsoby zacházení, dokud není souzen. Ale moje zkušenost mi napovídá, že zde o nic takového nejde, oba muži jsou

asi útočníky a ženu spíše chtěli usmýkat k smrti, než ji dopravit do nějakého místního vězení.

A tak jsem jednal podle své vůle, i když v cizím světě. Muže jsem svlékl z brnění. Rozřezal jsem přezky a nechal ho jen v oděvu, který měl pod brněním. Špinavé a umaštěné hadry, v kterých byl navlečen, napovídaly, že to je spíše nějaký místní lapka či jiný pobuda, než někdo, kdo by mohl zastávat zákon. Došel jsem k druhému muži a za řemen brnění jsem jej po trávě přitáhl k jeho společníkovi. I jemu jsem sundal brnění a další zbroj. Oba jsem je spoutal na ruce za zády lanem, kterým byla původně přivázána žena.

Jenže jsem se opět dostal do situace, kdy jsem nevěděl, co dělat s oběma výtečníky. Já jsem nemluvil, neboť jsem neznal místní řeč, a vlastně jsem se nechtěl prozradit. Oni nemluví, protože asi měli dosti nahnáno.

Zaslechl jsem dusot a ohlédl jsem se. To zvíře, ne nepodobné našemu koni, muselo být dobře cvičené, neboť se s největší pravděpodobností vracelo ke svému pánovi. To druhé, zasažené zvíře počalo podivně chrčct. Byl jsem si téměř jist, že musí zahynout, a taky jsem si vzpomněl, že ani kůň se nemá nechat takto trápit. V duchu jsem zaklel: „Proč jen jsem se do toho vůbec připltl, mám já to zapotřebí?“

Věděl jsem, že by bylo vhodné ukončit tomu zvířeti trápení, ale ještě nikdy jsem žádné zvíře nezabil. Nějak jsem se k tomu nemohl odhodlat, nedokázal jsem se ani pohnout z místa. Nohy jsem měl jako z olova a vůbec se mi nechtělo přemýšlet. Jediné myšlenky, které mne napadaly byly kletby na vlastní osobu. Nikdy jsem žádná neslušná slova nepoužíval, a co mne jich teď napadalo, no hrůza.

Situaci za mne vyřešila ta žena. Vzala jeden z povalujících se rezavých a krví potřísněných mečů a vydala se ke zvířeti. Bez zaváhání a bez mrknutí oka je jedinou ranou smrtila. Na to jsem ale právě teď nemyslel. Zaujalo mne něco jiného, byl to meč na němž byla krev. Nikdo jím nebyl v mé přítomnosti zasažen, a přesto na něm byla čerstvá krev. Podíval jsem se k domu a tušil, že vysvětlení bude nejspíš tam.

Gestem jsem se dotázal, zda je žena z toho domu, a ona pochopila a kývla. Vydal jsem se směrem k domu nestaraje se o to, co dělají oba muži ani co dělá žena. K domu bylo asi tak kilometr. Mohl jsem to vzít samozřejmě teleportem, ale nepovažoval jsem to za vhodné. Snažil jsem se vypadat pokud možno nenápadně a v souladu s místními podmínkami.

Už z dálky jsem viděl, co jsem dosud jen tušil. Nedaleko od domu, z velké části zakrytá vzrostlou trávou, ležela šesti nebo sedmiletá dívka. Kolem nohou obtočený provaz, na jehož koncích byly v kůži zabalené kameny. Někdo vrhnul tuto zbraň na běžící děvče. Ta se jí omotala kolem nohou a děvče v plném běhu upadlo. Hlava dívenky dopadla na malý kámen vyčuhující z hlíny a ona ztratila vědomí. Za její smrt mohly její vlastní zvrátky jež v bezvědomí vdechla a jimiž se udusila. Nejspíš ji chtěli zastavit, když se snažila varovat někoho v domě. Možná, že její smrt vyprovokovala vše ostatní, co bylo vidět dále. Za širokým vjezdem do dvora leželi na zemi dva muži. Právě z jedné z kůlen přenášeli cosi, co vypadalo jako krmení pro dobytek. Nejspíš o příjíždějících věděli a nebyli jimi překvapeni, protože oba stáli čelem k bráně a své břímě měli odloženo. Nepočítali však, že budou napadeni. Jednomu trčel v prsou šíp s kuše a druhý měl v břiše šíp z luku. Již jim nebylo pomoci.

Vešel jsem do domu, jehož vstupní dveře zely dokořán. Krátká chodba, na jejíž pravé straně byly dveře k stájím. Kousek dál v chodbě stála zděná pec na chleba a chodba dále vedla do zadního přístěnku. Do velké kuchyně se vstupovalo levými dveřmi. Oba násilníci vnikli do domu a zastihli zde ženu. Která teď ležela mrtvá na bytelné pohovce, s široce otevřenými očima. Vedle ní statný chlap s rozřátou lebkou. Rána přišla zezadu, jediná a smrtelná. Muž nejspíš spěchal na pomoc své křičící manželce. Jeden z dvojice jej slyšel přicházet a ukryl se za veřej. Muž se vrhl k pohovce, kde druhý lapka znásilňoval jeho ženu. Vzápětí byl zasažen ostrým mečem. Padl mrtev, aniž spatřil tvář svého vraha. Oba se pak asi na ženě, která neměla sil k obraně, několikrát vystřídali. Zatímco jeden se ukájel, druhý asi prohledával dům a poničil a rozbil vše, co mu přišlo pod ruku a meč.

Žena, kterou zachránil, přišla do domu zadem, odněkud ze dvora. Oba lapkové se právě chystali dům zapálit, když je uviděla. Začala ihned utíkat. Zamířila ven z domu i ze dvora, aby se ukryla v blízkém lese. Nestačilo jí však sil, dřív, než stačila doběhnout k lesu, byla dostižena zbita a spoutána. Potom ji vlekli na laně až k místu, kde jsem se objevil já a zasáhl do situace.

Vrátil jsem se ke stavení a usedl na práh domu. Sám jsem nevěděl, co dělat. V podobné situaci jsem se ještě nikdy neocitl. Vždy jsem měl zázemí v podobě silné organizace, jejíž úkoly jsem v zájmu společnosti plnil, ale co tady? Ptal jsem se sám

sebe. Měl jsem opravdu chmurné myšlenky a nedokázal jsem se rozhodnout, co a jak dál. Z chmurných myšlenek mě vytrhl klidný a rozvážený dusot zvířete, které za uzdu vedla mladá žena, pravděpodobně nejstarší dcera zemřelých v domě. Dva muži na dvoře byli nejspíš její bratři, možná, že ten starší a statnější mohl být její manžel, a holčička jejich dcera. A možná to bylo úplně jinak. Rodinné vztahy jsem jen odhadoval. Přesto jsem se domníval, že šlo o jedinou rodinu.

Žena přišla na dvůr a uvázala ohlávku zvířete k nějakému zábradlí, jež bylo očividně určeno právě k tomuto účelu. Potom šla ke mně. Zvedl jsem k ní hlavu a udělal jen takové gesto, spíše jen posunek rukama. Pochopila a po zkrvavené tváři jí skanula další slza. Zranění na tváři jí stále ještě krvácelo, i když už ne tak hodně jako předtím.

Zrušil jsem ochranné pole a z kapsy jsem vytáhl lékárníčku. Úplně strnula, když jsem k ní vztáhl ruku, abych ji ošetřil. Podíval jsem se jí do očí. Nebyl tam strach, ale překvapení a nedůvěra. To jsem ignoroval a ošetřil jsem jí tržnou ránu na tváři. Medikit překryl ránu řídkým lepidlem, které, jak zasychalo, stahovalo ránu k sobě a zároveň v postiženém místě zmírňovalo bolest. Za tři dny nebude po zranění ani stopa.

Vstoupila do domu a do velké kuchyně. Šel jsem krok za ní a když zůstala stát, také jsem se zastavil a čekal, co udělá. Drahnou chvílí jsme tak oba nehnutě stáli v místnosti. Chtěl jsem něco říct, ale stejně by mi nerozuměla. Po další chvíli se ke mně otočila. Neřekla nic, ale její oči a výraz tváře naznačovaly, že potřebuje pomoc. Jen jsem kývl a společně jsme se dali do práce.

Pomohl jsem jí mrtvé umýt a převléci.

Slunce se pohnulo na obloze k pozdnímu odpolední. Vyšel jsem ven a hledal vhodné místo na společný hrob. Nevěděl jsem, jak se zde mrtví pohřbívají, ale udělal jsem, co jsem považoval za moudré. Díru jsem udělal rychle a přesně teleportem. Místo jsem vybral nedaleko za domem, bylo vhodné zrovna tak, jako každé jiné. Vrátil jsem se do domu a ucítil vůni jídla. Žena ohřála nějakou omáčku a když mě viděla přicházet, nalila mi ji do misky a přidala řádný kus chleba a dřevěnou lžici. Já měl takový hlad, že jsem snědl naprosto všechno, co mi připravila, a nevěnoval jí žádnou pozornost.

Před jídlem jsem si samozřejmě odložil ochrannou přilbu. Teprve když jsem dojedl a chtěl jí za jídlo poděkovat, spatřil jsem jak sedí celá vyděšená na lavici u kachlových kamen a celá se strachem a rozrušením chvěje.

Podíval jsem se na sebe i na svoji uniformu a marně se snažil uhodnout, co ji tak vyděsilo. Nikde jsem neviděl zrcadlo, a tak jsem se nemohl podívat na svou tvář. Přece ji nevyděsilo moje několikadenní strniště neholených vousů. Znovu jsem se na ni podíval, abych varoval, co ji tak vyděsilo, a můj zrak padl na rohy čnicí jí z vlasů.

„To nic, nemám rohy“. Řekl jsem nahlas, bezstarostným gestem ukázal, že si toho nemusí všimnout. Buď nepochopila nebo nechtěla pochopit. Strach, obava a možná ještě něco dalšího se jí dál zračily v očích. Bezradně jsem pokrčil rameny. Nechtěl jsem ji děsit, nasadil jsem si proto znovu přilbu. Teď jsem musel rozmyslet, jak dopravím všechna ta těla do připraveného hrobu. Všechna byla uložena v sousední místnosti na podlaze. Měl jsem více možností, ale nějak se mi zdálo nevhodné použít teleportu. Mohl jsem je všechny pomocí obušku a jeho gravitační podpory narovnat do pyramidy a pak je najednou přepravit k hrobu. Mohl jsem je taky na místě dezintegrovat, ale to jsem hned na počátku vyloučil.

Vrátil jsem se do kuchyně, abych se dívky zeptal, co mám dělat dál. A zase jsem tam zůstal bezradně stát a nevěděl jsem, jak se zeptat, když mi nerozumí. Už nevypadala tak vyděšená. S přilbou na hlavě jsem ji pravděpodobně tolik neděsil jako bez přilby.

Natáhla ke mně ruku, váhavě jsem jí podal svou, na níž jsem měl rukavici. Vzala mne za ni a vedla mě do zadního přístavku. Velká kolna zaplněná naštipaným dřevem, velký špalek a v něm zatnutá velká tesařská šířička. Vlevo kurník a slepice, kousek dál králíkárna. Štipané dřevo na jedné straně a srovnaná prkna na straně druhé. Jenže já zatím nepochopil, co chce.

Ukázala na prkna a na zeď nad mojí hlavou, kde visela podivná dlouhá pila, jakou jsem v životě neviděl. Byla orezlá, ale zuby měla ostré. Pokrčil jsem rameny v duchu si říkáje: „Co s tím?“

Sehnula se a do prachu a drobné dřevěné drti, třísek, odpadlé suché stromové kůry a suchého trusu namalovala symbol rakve a v ní symbol těla. Připadal jsem si jako blbec a strašně jsem se zastyděl a pod přilbou začerveněl. Nemohla to vidět, jak se červenám, ale začal jsem horlivě přikyvovat, že jsem pochopil.

Dal jsem se do toho hned. Ten podivný nástroj jsem samozřejmě nepotřeboval. Vzal jsem si na to policejní obušek vybavený laserem. Stačilo jen seřadit jeho výkon na minimum. To, co jsem potřeboval více, byla nějaká míra, ale nic podobného měřidlu jsem tady neviděl. Nebylo zde ani

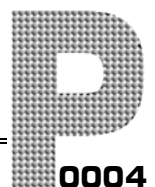
moc světla. Bylo lepší pracovat venku. Vzal jsem obuškem celou horní část prken a s gravitační podporou je všechny vynesl ven na zadní dvorek. Jako první jsem si laserem odřízl rovnou dlouhou lištu a na ní kamenem udělal rysky jako míry. Jednotlivá prkna jsem pečlivě srovnal na sebe a udělal značky podle míry. Laserem jsem vše nařezal. Horší bylo spojování. Nebyl zde ani jediný hřebík, a tak jsem musel použít kuličky z větví, které jsem v kolně vytahal z otepí připravených na zimu na podpal.

Což o to, dírky a míry kuliček jsem udělal laserem, ale zatlouct jsem je musel tou strašnou sekyrou. Nic vhodnějšího jsem nenašel. Po hodině jsem byl se všemi rakvemi hotov.

Vzal jsem je na gravitační podporu obušku a nadvakrát je odvěkl do místnosti vedle kuchyně. Žena zatím uklidila a vydrhla podlahu od krve. Společně jsme mrtvé uložili do rakví. Nevím, co potom nad mrtvými dělala. Snad se modlila, snad meditovala nebo možná jen tak vzpomínala. Nervalo to nijak dlouho, snad půl hodiny, neodvážil jsem se ji rušit, ale potom mi pokynula. Nevím sice, co měl ten pokyn znamenat, nějak jsem to nepochopil, ale pomocí obušku jsem zase rakve vzal a dopravil je opět nadvakrát před stavení. Tam jsem je srovnal do pyramidy, abych je najednou dopravil k hrobu.

Chtěl jsem to udělat sám a už jsem byl vlastně na cestě, ale vyběhla z domu a připojila se ke mně. Přes hlavu měla přehozený černý šátek a měla i jiný oděv. Nebyl sice černý, ale byl tmavý. Krácela vedle mě a nic neříkala ani se na mě nepodívala, ale vzala, symbolicky, moji pancéřovanou rukavici, ve které jsem svíral obušek a dělala, jako že taky táhne.

Nechal jsem ji. Společně jsem došli až k hrobu. Celou pyramidu rakví jsem opatrně usadil na zem a potom jednotlivě ukládal na dno hrobu. Když tam byly všechny a já chtěl pomocí obušku spustit teleport a přemístit zpět zeminu. Zadržela mi ruku a ukazovala na dno a pak na druhou rakev. Můj nechápavý výraz jí přiměl to znovu zopakovat, než jsem pochopil. Chtěla změnit pořadí rakví. Přemístit jsem je tedy podle jejího přání. Poděkovala pohledem a krátkým letným úsměvem. Potom se sehnula a z okraje nabrala hrst hlíny a hodila ji na rakve. Udělal jsem totéž a teprve potom jsem spustil teleport. Zemina se vrátila na své původní místo, nevešla se tam však všechna, takže vytvořila kopeček, ale to mi naprosto nevadilo.

Žena mě vzala za ruku a vedla mě zpět k domu. Odevzdaně jsem kráčet a vlastně myslel jen na jedno. Aby mi dala ještě misku teplé omáčky a pořádný kus chleba. Taky jsem měl značnou žízeň a nutně jsem potřeboval se napít. Než jsme došli k domu, začalo se pozvolna stmívat. Nechtěl jsem ženu děsit, a tak jsem pořád měl nasazenu přilbu. Zvedl jsem alespoň hledí a vlastně poprvé jsem ucítil vůni zdejšího prostředí. Při zvednutém hledí se odpojila i značná část automatiky já uslyšel i venkovní zvuky. Bzukot, cvrkot, šustění, šelest lití a šum nedalekého lesa. Křik a cvrlikání nějakých ptáků, hlasy které už jsem skoro neznal. Už za dob mého dětství těchto zvuků bylo velice málo a hlasy ptáků byly vzácné. Od určitého věku jsem musel do školy do města a tam takové zvuky nebyly. Zvuk provozu, hluk aut, nákladňáků a jiných dopravních prostředků, hukot a ryk továren nebo vzlétávajících strojů, letadel, graviletů a kosmických lodí. Znal jsem jen to a ostatní zvuky života už jsem dávno zapomněl.

Tady bylo svým způsobem ticho a zároveň pěkně hlučno, ale nějak příjemně. Došli jsme k domu. Žena mě stále držela za ruku a pustila mě až v kuchyni. V kachlových kamnech doutnal oheň. Obratně otevřela dvířka a přiložila dřevo. Na zlomek vteřiny mě přepadla hrůza a panika a chtěl jsem na ni zařvat. Pálit tak vzácnou přírodní surovinu. Jenže když jsem se rozhlédl, tak tady bylo téměř všechno ze dřeva.

Já si vlastně teprve teď uvědomil, že všechno je jinak. Už nikdy se nevrátím domů. Nikdy už neuvidím své rodné město, domov, planetu, přátele. Chtěl jsem se zvednout a odejít a právě v té chvíli zavoněla ta zvláštní omáčka. Dostal jsem jí plnou misku a k tomu pořádný kus chleba. Takovou dobrotu jsem už hodně dlouho nejedl. Jen tak matně si vzpomínám na houbovku od maminky, ale i to už v době mého mládí byla vzácnost. Houby, ano, v té omáčce jsou houby. A ten chleba, to je domácí chleba, se svou osobitou chutí a vůní, nic z továrny, nic z velkokepárny.

Musel jsem sundat přilbu, s přilbou na hlavě se prostě jíst nedá. Snědl jsem opět všechno a byl jsem spokojen. Dostal jsem i džbán nějaké tekutiny. Neváhal jsem, napil jsem se z plna hrdla, až jsem vypil téměř polovinu, teprve potom jsem zaregistroval, jakou to má vlastně chuť. Domácí pi-

vo, nějaké jiné a s podivnou směsicí chutí, ale opravdické pivo.

Najednou mi bylo těžko, přepadly mě chmurné myšlenky. Musel jsem se rozloučit, a tak jsem sáhnul po své přilbě a chtěl si ji nasadit. Rychle přistoupila a zadržela mi ruku. Zadíval jsem se jí do očí, ale tentokrát jsem nedokázal vyčíst nic. Nebo snad všechno. Z očí a tváře jí vyzařovala taková protichůdná směsice pocitů, vjemů, emocí, strachu i prosby. Zavrtěl jsem hlavou a chtěl pokračovat v nasazení přilby. Zadržela mi opět ruku, ale tentokrát to nebylo gesto, použila sílu.

Vyvedlo mě to z míry, nečekal jsem to. Naše oči se znovu střetly. Neuhnula pohledem. Ba naopak, stála vzpřímeně a soustředěně, odhodlaná i bojovat, prosit, udělat cokoli, jen abych neodešel.

Chvilí mi trvalo, než jsem pochopil alespoň malou část toho, co její oči a výraz tváře říkaly. Teprve potom jsem povolil. Vyhrála. Možná jsem vyhrál já, myslel jsem na sošku ženy, již jsem navrhl a laser ji vyřezal. Byl to snad osud, vždyť ta soška rohaté ženy vznikla vlastně na druhém konci vesmíru. Já jsem své zařízení zapnul a soška laserem vyřezaná ze dřeva podle mého návrhu už musela být dávno hotová. V sledu událostí jsem se vůbec nedostal k tomu, abych si své hotové dílo prohlédl.

Dostal jsem nápad, ale to jsem si musel nasadit přilbu. Tentokrát mi nebránila, pochopila, že musím udělat něco moc důležitého.

Spustil jsem hledí a zapnul displej. Navázal jsem spojení s policejním členem někde vysoko na oběžné dráze a pomocí teleportu sem doprostřed stolu dopravil své drobné dílo. Soška se zhmotnila téměř přesně ve středu hrubě tesaného dřevěného stolu. Soška rohaté krasavice z bukového dřeva z mé rodné planety.

Teď už jsem mohl přilbu odložit definitivně. Žena, jejíž jméno jsem ani neznal, v mém úžasu zírala na sošku. Nevím, jestli na to, že se zhmotnila, nebo na to, že ta soška jí byla velice, velice podobná.

V životě bych nevěřil, že si na opačném konci vesmíru zhotovím sošku své budoucí manželky. Co záleží na tom, že je čertice. Snad naše děti nebudou čerti. Věřím, věřím že nebudou, věřím, že budou policisté.

©1998 Zdeněk Randa

KNÍŽNÍ PUTNA

Poznamenání hrdinové

Ostravské nakladatelství Leonardo, specializující se na polskou sci-fi, (vydalo např. několik knížek Adrzej Sapkowského a také antologii dvanaácti fantasy povídek polských autorů „Maladie“) nám tentokrát nabízí sbírku povídek Krzysztofa Kočańského z Koszalina, obsahující celkem sedm povídek vzniklých v období let 1984-1997.

Zřejmě nejlepší z nich je titulní fantasy povídka Lovec čarodějnic (Zabójca czarownic), jejíž polský originál byl otištěn v měsíčníku Fantastyka č. 11/1984. Titulní postava Nik Anders přijme zakázku odstranit čarodějnici ztrpčující život osadníků na planetě Chiropter. Vzájemný souboj lovce a pronásledované se však vyvine pro obě strany naprosto nečekaně – zamilují se do sebe. Objevuje se otázka, do jaké míry je to způsobeno kouzly.

Krzysztof Kočański: Lovec čarodějnic. Překlad: kolektiv překladatelů. Obálka: Monica. Leonardo, Ostrava 1997, 1. vydání, brož., 209 str., 89 Kč.

Lech Przewczek

M.Y.T.H. Inc. tentokrát bez Skeevea

Zatím co „velký“ Skeeve odcestoval Perv za Aahzem (viz předchozí kniha), ostatní se snaží zadržet královnu Bolehlavu a její snahu o ovládnutí světa (tedy přesněji dimenze, což je z jejího pohledu totéž). O metodách a úspěšnosti celé akce si již přečtete sami. Nebo nepřčtete. To už je na vás.

Robert Asprin: M.Y.T.H. Inc. v akci aneb Ztráty nepovoleny, přeložil: Dr. Pavel Vohlídka, vydal: Perseus, 167 stran 99Kč.

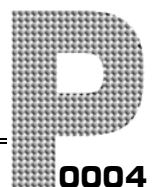
ŠeS

Klan 15

Toto číslo je věnováno tématu Absolutní Time. Pro vysvětlení, KLAN je multimediální měsíčník, který vydává VOID, s. r. o. výhradně na CD-ROM. Z toho samozřejmě vyplývá, že pro jejich prohlížení je nutný počítač. Na počítači který má slabší konfiguraci než 486 DX4/100, 8 MB RAM, SVGA 1MB, je prohlížení sice možné, KLAN, březen 1998, č.15, 89 Kč.

avšak video klesne pod hranici únosnosti, pokud nezkolabuje úplně. Můžete očekávat databázi Pražských akcí na březem 40 minut filmových ukázek, 20 minut hudby, 600 full-screen obrázků, desítky článků a 200 MB demoverzí (Já to nepočítal, ale věřit se tomu dá.). Kdo z vás se těší jak si hry zahraje, by však měl mít nejméně Pentium 90.

ŠeS

Bibliografie — Stephen Baxter

* 1958

Romány a sbírky

Titul	Rok	Vydavatel	Cyklus	Poznámka
<i>Raft</i>	1992	Grafton	Xeelee	
<i>Timelike Infinity</i>	1992	Harper Collins	Xeelee	Seiun
<i>Anti-Ice</i>	1993	Harper Collins	Xeelee	
<i>Flux</i>	1993	Harper Collins	Xeelee	
<i>Ring</i>	1994	Harper Collins	Xeelee	
<i>The Time Ships</i>	1995	Harper Collins		ACC, JWC, BSF, L, PKD
<i>Voyage</i>	1996	Harper Collins		Ozone
<i>Vacuum Diagrams</i>	1997	Harper Collins	Xeelee	sbírka povídek
<i>World Lines</i>	1997	Harper Collins		sbírka povídek
<i>Titan</i>	1997	Harper Collins		
<i>Gulliver Zone</i>	1997	Orion Books		
<i>Moonseed</i>	1998?	Harper Collins		
<i>Traces</i>	1998?	Harper Collins		sbírka povídek

Povídky

Titul	Rok	Vyšlo v	Poznámky
<i>The Bark Spaceship</i>	1987	Dream 14	Xeelee
<i>On the Side of a Hill</i>	1987	Jennings 6	
<i>Save Us Captain Culpepper!</i>	1987	The Scanner	jako Jim Jones
<i>The Space Butterflies</i>	1987	Back Brain Recluse 13	přetiš. v <i>Space Stories</i>
<i>The Xeelee Flower</i>	1987	Interzone 19	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>The Habitat</i>	1988	Dream 17	
<i>More than Time or Distance</i>	1988	Opus 4	přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>Something for Nothing</i>	1988	Interzone 23	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Blue Shift</i>	1989	Writers of the Future V.	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>The Droplet</i>	1989	Other Edens III.	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>The Eighth Room</i>	1989	Dream 20	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>The Jonah Man</i>	1989	Interzone 28	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>The Quagma Datum</i>	1989	Interzone 4th Anthology	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>Raft</i>	1989	Interzone 31	přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>Journey to the King Planet</i>	1990	Zenith 2	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>The Switch</i>	1990	Edge 2	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>The Tyranny of Heaven</i>	1990	Dream 24	přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>Vacuum Diagrams</i>	1990	Interzone 35	přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>George and the Comet</i>	1991	Interzone 45	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Traces</i>	1991	Interzone 45	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>The Baryonic Lords</i>	1991	Interzone 49 + 50	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>Before Sebastopol</i>	1991	New Moon 1	
<i>The Entoptic Man</i>	1991	Lyre 1	
<i>The Godel Sunflowers</i>	1992	Interzone 55	Xeelee
<i>Inherit the Earth</i>	1992	New Worlds 2	přetiš. v <i>Traces</i> , <i>Best of New Worlds</i>
<i>The Orchards of the Moon</i>	1992	Interzone 60	přetiš. v <i>Adventures of Sword and Sorcery</i>
<i>In the Manner of Trees</i>	1992	Interzone 62	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Planck Zero</i>	1992	Asimov's – Jan	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>

<i>Weep for the Moon</i>	1992	Dreams	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Chiron</i>	1993	Novacon	Xeelee
<i>No Longer Touch the Earth</i>	1993	Interzone 72	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Downstream</i>	1993	Interzone 75	Xeelee, přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Lieserl</i>	1993	Interzone 78	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams, Year's best SF 11</i>
<i>Omegatropic</i>	1993	Novacon	
<i>Paradox</i>	1993	Drabble Who	
<i>Pilgrim 7</i>	1993	Interzone 67	
<i>The Sun-Person</i>	1993	Interzone 69	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>Cilia-of-Gold</i>	1994	Asimov's – Aug	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>The Blood of Angels</i>	1994	Asimov's – Dec	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Good News</i>	1994	Substance 2	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>The Logic Pool</i>	1994	Asimov's – Jun	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>Mittelwelt</i>	1994	Interzone 1982	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Brigantia's Angels</i>	1995	Interzone 91	Sidewise, přetiš. v <i>Traces</i>
<i>The Ant-Men of Tibet</i>	1995	Interzone 95	BSF
<i>The Exploration of the Future</i>	1995	Interzone 97	
<i>Darkness</i>	1995	Interzone 102	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Disorder and Precision</i>	1995	Substance 2	
<i>Gossamer</i>	1995	SF Age – Nov	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams, Year's Best SF 1996</i>
<i>Hero</i>	1995	Asimov's – Jan	Xeelee, přetiš. ve <i>Vacuum Diagrams</i>
<i>Sunfly</i>	1995	Interzone 100	s Ericem Brownem
<i>Clods</i>	1996	A Book of Two Halves	
<i>Columbiad</i>	1996	SF Age – May	přetiš. v <i>Traces</i> a <i>Best SF 2</i>
<i>The Spacetime Pit</i>	1996	SF Age – May	s Ericem Brownem
<i>Fusion Summer</i>	1996	SF Age – Jul	Saddle Point
<i>Gajjin</i>	1996	SF Age – Jul	Saddle Point
<i>Saddle Point</i>	1996	SF Age – Jul	
<i>Icosahedral Fish</i>	1996	SF Age – Nov	Saddle Point
<i>Triton Dreamtime</i>	1996	SF Age – Nov	Saddle Point
<i>In the MSOB</i>	1996	Interzone 105	přetiš. v <i>Traces, The Alien has Landed, Year's Best SF 14</i>
<i>In the Picture</i>	1996	Space Stories	
<i>Irina</i>	1996	Internet (on-line)	
<i>Prospero One</i>	1996	Interzone 112	se Simonem Bradshawem
<i>Sun-Cloud</i>	1996	Synergy	
<i>The Adventure of the Inertial Adjustor (Sherlock Holmes)</i>	1997	The Mammoth Book of New Sherlock Holmes Adventures	
<i>Sun-God</i>	1997	Interzone 120	
<i>The Fubar Suit</i>	1997	Interzone 123	Saddle Point
<i>The Glittering Caverns</i>	1997	Internet (on-line)	
<i>The Hydrous Astronauts</i>	1997	Age of Wonder 1	
<i>Lines of Longitude</i>	1997	Dark of the Night	
<i>A Midsummer Eclipse</i>	1997	Shakespearean Whodunnits	
<i>Moon Six</i>	1997	SF Age – Mar	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Dreams of Ancestral Fish</i>	1997	SF Age – Nov	Saddle Point
<i>Open Loops</i>	1997	Habitats	
<i>Shell</i>	1997	Vacuum Diagrams	Xeelee, upravená <i>The Bark Spaceship</i>
<i>Poyekhali 3201</i>	1997	Dialog 5	

<i>Secret History and the Baryonic Lords</i>	1997	Vacuum Diagrams	Xeelee, upravená <i>The Baryonic Lords</i>
<i>Pilot</i>	1997	Vacuum Diagrams	upravená <i>Chiron</i>
<i>Soliton Star</i>	1997	Asimov's – May	Xeelee
<i>Zemlya</i>	1997	Asimov's – Jan	přetiš. v <i>Traces</i>
<i>Glass Earth, Inc</i>	1998	Futore Histories	
<i>Sun-Drenched</i>	1998	Bending the Landscape	
<i>The Wire Continuum</i>	1998	Playboy	s A. C. Clarkem
<i>Stonaway</i>	?	?	upravená z <i>Raft</i>

Zkratky ocenění:

ACC: Cena A. C. Clarka
 BSF: British SF
 JWC: Cena J. W. Campbella
 L: Lasswitzova cena – německá

Ozone: Francouzská – zahraniční román
 PKD: Cena P. K. Dicka
 Seiun: Japonská – zahraniční román
 Sidewise: Nejlepší alternativní dějiny

ZVĚDAVÁ PUTNA

Stephen Baxter na Worldconu 1997

*Tato diskuze probíhala v Internetu v rámci IRC, a tudíž značně neformálně. Diskutující se navíc bavili trochu jeden přes druhého, takže zde nečekejte doslovný přepis celé seance, ale spíše výběr z těch nejzajímavějších kousků. Tazatelé dostanou společnou značku **T** a Stephen Baxter si zde vystačí s **B**.*

T: Stevene, řekněte prosím ostatním něco o sobě.
 B: Autor 8 románů, hard SF, naposledy *Titan* o cestě sem. Narozen v Británii, kdysi mladý a krásný...
 T: Neznám žádnou vaši práci, ale za tu dobu, co tady sedím, jsem slyšel tolik zajímavých hodnocení, že bych se s vašimi díly chtěl seznámit. Kterými body bych měl podle vás začít?
 B: Třemi body: románem *Ring*, hard SF v hlubokém vesmíru, *The Time Ships*, pokračování románu H. G. Wellse, prozatím můj největší úspěch, a *Voyage*, jak USA měly letět na Mars v roce 86...
 T: Jste nominován na ceny Ignoutus a Gigamesh ve Španělsku za román *The Time Ships*.
 B: *Ships* už získal ocenění v UK, US a SRN, ale i tak to bude skvělé... překladatel odvedl dobrou práci.
 T: Stephene, má snoubenka by mě zabila, kdybych vám neřekl, že miluje *Raft*, *Ring* a *Flux*. A taky kdybych se vás nezeptal: Plánujete návštěvu Austrálie? A nebo jsme vás už propásli?
 B: Zdravím snoubenku. Určitě přijedu do Austrálie v 99. na Worldcon v Melbourne, možná i dříve. Uvidíme se tam?
 T: Jooo!
 T: Dáváte přednost románům před povídkami?
 B: Jsem rozený romanopisec. Mé nápady bývají obrovské... Ale obdivuji dobré povídky, jako třeba Eganovy, a sám si při jejich psaní odpočinu po roční dřině na románu.
 T: Jsem filmový nadšenec... ale v knihách je toho vřdycky víc.

B: Projednávám práva na zfilmování svého příštího románu, *Moonseed*, který pojednává o Měsíci. Bavil by mě *The Time Ships*, ale jsou problémy s autorskými právy v Hollywoodu, které souvisí s filmem *Stroj času* z roku 1960.
 T: Bylo vám skoro 30, když jste byl poprvé publikován v Interzone – pokoušel jste se o to předtím? Proč tak „pozdní“ start?
 B: Psal jsem odmalíčka. Ve škole mi jeden učitel pomáhal prosadit se profesionálně, celá léta jsme se ale pokoušeli bezúspěšně. Přeplněný trh! Má kariéra začala před 2 lety, kdy jsem se začal psát živit. Není to tak špatné. Naučil jsem se toho hodně o světě!
 T: Co byste poradil začínajícím spisovatelům?
 B: Jediná rada je psát, dokončovat a posílat do redakcí... Naučíte se to jenom tak, že to budete dělat, a něco prodáte jen tehdy, když to budete zkoušet. Všichni musíme napsat nějaké to smetí, než nalezneme zlato. Je to úporná práce, nechte se odradit!
 T: Jak se vám podařilo, že jste získal práva na pokračování *Stroje času*? (Mimochodem, povedlo se vám to.)
 B: Díky. Měl jsem nápad na velký román o cestování časem ještě předtím, než jsem začal uvažovat o Wellsově úhlu pohledu. Wellsova autorská práva jsou v UK stále ještě chráněna, takže k té práci museli dát svolení správci jeho pozůstalosti. Jinak je to můj nápad, můj záměr...

- T: Takže to, co vzniklo, je spíše pokračování knihy než *Stroj času dvě*, což je pokračování filmu?
- B: Ano, je to pokračování knihy, trochu se od filmu liší.
- T: Uvažoval jste někdy o spolupráci s jinými autory hard SF? Třeba s Gregem Bearem?
- B: Napsal jsem pár povídek s jinými, ale myslím si, že jsem sólista...
- T: Zajímá mě váš názor a vaše víra týkající se opravdu vědeckého přístupu k UFO a návštěvníkům a zejména k cestování v čase. Zajímaly by mě vaše osobní názory na věc.
- B: Pokud jde o UFO a spol., jsem velmi skeptický, ale lidský fenomén je zajímavý. Cestování časem je pravděpodobně fyzikálně možné, takže teď už je to jen otázka techniky...
- T: Jak byste srovnal fanoušky SF v Evropě s těmi v USA?
- B: V Evropě, Japonsku a tak, kde jsem byl, všechny vzrušuje, že se můžou setkat se západním autorem... my jsme poměrně dost zaměřeni jen na UK a US, kde jsou fanové zkažení. Rád bych viděl víc neamerických worldconů! Ve Španělsku? V Německu?
- T: Dokázal byste si představit, jak by vypadal tým Stephen Baxter – Iain Banks?
- B: Baxter s Banksem by mohlo být v pohodě. A co vesmír Xeelee proti Culture podobně, jako třeba Superman proti Spidermanovi...
- T: Rád bych viděl Stephena Baxtera psát s Gregem Eganem.
- B: Doufám, že se s Eganem setkám v Austrálii... vynikající spisovatel.
- T: Jakou činnost vyvíjíte tady na Worldconu?
- B: Spousta panelů o cestování časem, Měsíci, Marsu. Také autorské čtení a autogramiáda. Většinou jde o setkávání se s lidmi, starými i novými přáteli, proto jsem se taky dneska opozdil!
- T: Můžete nám říct něco málo o *Titanu*?
- B: *Titan* je o výpravě k Saturnu a jeho měsíci v nedaleké budoucnosti. Objeví úžasný nový
- svět, na kterém najdou život. S velkým závěrem ve stylu Arthura Clarka.
- T: Co si myslíte o věcech, jako je možnost výskytu ledu na Měsíci, a jak to může pomoci pilotovanému průzkumu vesmíru, například Marsu?
- B: Data jsou nejasná, ale z hloubi duše věřím v led na Měsíci. Je to velmi pravděpodobné! Podívejte se na *Moonseed*. Pokud tam led je, mění to všechno.
- T: Rozvíjí se lidstvo ve vyšší formu života?
- B: Lidstvo se nevyvine, ale bude oživeno, povzneseno mnohem šikovnějšími chlapíky z *Titanu*! Dobrá zpráva: Jupiter neexploduje. Špatná zpráva: Země ano.
- T: A jak se livepuldianovi líbí v USA?
- B: V USA jsem byl mnohokrát. Letos už třikrát! Ale dneska se cítím být oficiálním mluvčím britského národa ve věci princezny Di... Protože jsem z Liverpoolu, ptají se mě lidé na: a) Beatles, b) Olafa Stapledona, dalšího liverpoolského spisovatele.
- T: Liverpool nebo Everton? Kterému z nich (pokud vůbec) fandíte?
- B: Vyrůstal jsem na fandovském pokřikování a líbí se mi. Samozřejmě, že fandím Liverpoolu...
- T: Které autory čtete? Máte nějakého oblíbeného?
- B: Vyrůstal jsem s Wellsem, Clarkem, prostě věcmi hýbajícími lidskými osudy. Když jsem začínal, líbil se mi Bear a Benford. Teď McAuley a McDonald.
- T: Když čtete díla jiných lidí, děláte to pro vlastní potěšení a nebo to považujete za výzkum?
- B: Vlastně mi to připadá jako výzkum, hlavně od té doby, co se se všemi znám. Psaní ničí čtení!
- T: Máte psa a pokud ano, jmenuje se Sirius?
- B: Nemám psa.
- T: Máte tip na nějaké stránky WWW, kde by se dal najít dobrý nakladatel?
- B: Můj nakladatel je harpercollins.co.uk.

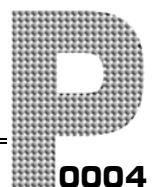
Připravil –jtp–

VĚDA A TECHNIKA V PUTNĚ

Něco málo nejen o genetice

I když 23. září parlamentní shromáždění Rady Evropy schválilo návrh protokolu o zákazu klonování lidských bytostí, genetika zdaleka neustrnula. Nadále je tedy zakázáno „jakékoli klonování, jehož cílem by bylo vytvořit lidskou bytost, která by byla geneticky totožná s jinou, ať žijou nebo mrtvou“. Zároveň se začíná s pěstováním někte-

rých lidských orgánů (zatím nosy a uši) na zvířatech. Geneticky upravená zvířata produkují ve svém organizmu lidské geny, hormony a spoustu dalších látek potřebných pro lékařsko-lékařskou praxi. Pro získávání těchto látek je v současnosti preferováno mateřské mléko. Současně se objevila

další a zdá se že výhodnější metoda, totiž vylučování těchto látek v moči geneticky upravených zvířat. Na této technologii, kterou publikoval časopis Nature Biotechnology, pracuje americký tým Roberta Walla. Tento postup má výhodu v tom, že látky lze snadněji oddělit a navíc se netýká jen samic v dospělém věku. Dalším úspěchem se zdá být metoda zastavování růstu rakovinových nádorů tím, že zastavují tvorbu krevních cév a rakovinové buňky tím ztrácejí přísun živin.

Zatím se tedy pokusná zvířata uzdravují z rakoviny plic a kůže a různých dalších onemocnění a snad jednou přijdou na řadu lidé. Ti si však svou šanci s velkým zaujetím oddalují. Stále ještě se prosazuje tendence označit vše co nechápeme, nebo to odporuje našim zvyklostem za zavrženíhodné či dokonce ďábelské. A tak lidé umírají, když nemají svolení k transplantaci orgánu od zemřelého, nebo se prostě nedožijí doby, kdy bude jejich lék úředně schválen, zatímco vědecké týmy kličkují mezi zákony a střezí se šlápnut na nohu úřednímu šimlovi (i když toto označení je velmi nepřesné, kůň, a tedy i šiml je dost inteligentní zvíře). Ve Francii je tak pro biologický výzkum tým odborníků na schvalovací procedury a lejstra důležitější než laboratorní vybavení. V Nizozemsku, kde se podařilo naklonovat ze zárodečných buněk

telata Holly a Belle jsou experimenty s klonováním krav pro lékařenské účely zakázány a firma Pharming která tato telata vypěstovala byla nucena přesunout svůj výzkum do Spojených Států. Je snad příčinou zákazů strach ze zneužití? Nepopírám, že může dojít ke zneužití čehokoliv. Nezdá se mi to však dostatečným důvodem k tomu, aby toto cokoliv, tedy všechno, bylo zakázáno. Nebezpečím pro svět není totiž onen šílený vědec (ono se to totiž částečně vylučuje), ale iniciativní blb, zvláště pak jeho nebezpečnější varianta, totiž tupý dav. I když tento dav jsou potencionální voliči. Tvrzení, že účel světu prostředky, má totiž i svou druhou, bohužel zřídka publikovanou část totiž, že prostředky znesvěcují účel. Dávám tedy přednost problém spíše posoudit, než odsoudit. Navíc zákazy a příkazy toho mnoho nevyřeší, mají totiž účinnost vždy jen do té doby, dokud je nikdo není ochoten porušit. A schopnosti kohokoliv působit zkázu jsou dnes až neskutečně obrovské. Vzpomenete-li si na neštěstí, vzniklá nepozorností, nebo nešťastnou náhodou, musí vám být jasné, kam může vést úmyslná akce. Zatím se chce vraždit a ničit jen málokomu. Ale čím dříve si uvědomíme fakt, že svět se neřídí paragrafy, ale přírodními zákony, ať už je známe či nikoliv, tím větší šanci na budoucnost máme.

ŠeS

Zvuky neolitu

Nové výzkumy naznačují, že starobylé kamenné kruhy a pohřebiště v severozápadní Evropě mohly být sestrojeny tak, aby fungovaly jako obří reproduktory, které měly zesilovat zvuky bubnů používaných při různých rituálech.

Na území severozápadní Evropy jsou rozmístěny prehistorické monumenty z doby neolitu. Kamenné kruhy jako Stonehenge a také zakryté pohřební komnaty mohou být více než 5.000 let staré. Tyto kameny stojí v krajině tiše, ale nové výzkumy těchto starobylých struktur naznačují, že disponují určitými podivuhodnými akustickými schopnostmi.

Když Aaron Watson z univerzity v Readingu navštívil neolitický kamenný kruh ve Skotsku, všiml si podivuhodné ozvěny, která se měnila, jak se pohyboval kolem kruhu. Pokusy s přístroji zaznamenávajícími zvuk ukazují, že velké ploché kameny byly rozmístěny tak, aby odrážely zvuk do středu kamenného kruhu.

Ale ještě podivnější vlastnosti mají neolitická pohřebiště. Obvykle sestávají z dlouhé komnaty, do které je možno dostat se po čtyřech nízkým tunelem. „Ty kaverny mě nadchly,“ řekl fyzik Readingské univerzity Dr. David Keating. „Tyto jeskyně se liší velikostí, ale jejich rezonanční frekvence jsou velmi podobné. Dokážou zesílit rychlé bubnování a patrně poskytovaly zesílený zvuk a ozvěny během rituálů,“ dodal.

Dr. Keating předpokládá, že jeskyně jsou postaveny tak, aby vytvářely akustický fenomén nazvaný Helmholtzova rezonance – druh dutého zvuku, jaký vzniká proháněním proudu vzduchu nad hrdlem prázdné lahve. Podle výpočtů by bubnování s frekvencí dvou úderů za vteřinu mohlo vyvolat rezonanci. V nitru temné komnaty se zatuchlým vzduchem a v přítomnosti mrtvých by takový zvuk dokázal v neolitickém člověku vyvolat nezapomenutelný zážitek.

-jtp- podle BBC News, 1. dubna 1998

HLÁSNÁ PUTNA

Soutěž

Tak už tady máme zase uzávěrku naší soutěže. Ještě nemám všechno spočítané a roztríděná, stále chodí příspěvky. Ze začátku se zdálo, že letos to bude slabší, ale závěr března byl ve znamení vydatného finišu. Takže předběžně to vypadá asi na 20 literárních a asi 10 výtvarných příspěvků. Potěšitelné je, že určitě polovina literárních příspěvků přišla na disketě. To nám samozřejmě velice šetří práci při přípravě sborníku. Teď nás čeká vše přečíst a ohodnotit a v příštím (nebo přespříštím) čísle Putny se s vámi podělíme o výsledky.

ZT

Cony v roce 1998

- Akademie SFFH:** 23. května 1998 v 10:30, Výstaviště Praha
Mezinárodní knižní veletrh, Výstaviště Praha, střední hala Průmyslového paláce
- Parcon & Avalcon:** 3. – 6. července 1998, Chotěboř
Václav Pravda, tel: 0453/2370
<http://amber.i-topp.cz/amberzine/avalon/p/pcon.htm>
- GameCon '98:** 10. – 13. července 1998, DDM, 17. listopadu 47, Olomouc
Dech Draka (drdech@mbox.vol.cz), p. p. 429, 70100 Ostrava 1, tel.: 069-6112992
<http://www.altar.cz>
- Tatracon '98:** 3. – 9. srpna 1998, Slovenský Raj, Spišská Nová Ves
Mio Butora (hornad@atlantel.trynet.sk), Peter Pavelko (pete@gtinet.sk)
<http://www.geocities.com/Athens/Forum/1755/tatracon.html>
- Bohemiacon 98:** 20. – 23. srpna 1998, Pedagogická fakulta UJEP, Ústí nad Labem
SFK Nazca, p. p. 17, 400 01 Ústí nad Labem
- Dementcon 98:** 4. – 11. září 1998, Hotel Speleodom, Demänovská dolina
Peter Pavelko (pete@gtinet.sk)
- Miniparcon 98:** září 1998, Pardubice
Randalf (0603-465345, randalf@post.cz)
- 14. Dracon:** 4. – 6. prosince 1998, Hotel Santon, Brno
Dracon, p. p. 36, 61200, Brno, <http://www.sci-fi.cz/dracon>

HVĚZDY V PUTNĚ

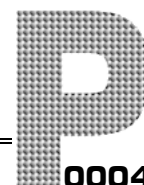
Dubnová hvězdná obloha

Obloha se nám zase o kus posunula, Slunce prošlo z 21. na 22. března tzv. *jarním bodem*, který se nachází momentálně (při precesním pohybu zemské osy trvajícím asi 26 000 let) v souhvězdí **Ryb**, a tak nejen že pro nás v tomto momentu nastalo *astronomické jaro*, ale i délky dne a noci se právě rovnají. Tedy západ Slunce bude v dubnu kolem 18. hodiny a 45. minuty a jasné hvězdy *zimní oblohy* tak můžeme navečer pozorovat už po 19. hodině.

Drama s planetami

Podzimní obloze jsme sice už dali sbohem, ale nad obzorem se ještě drží **Saturn**, kterého ze západu dohnaly společně **Merkur** a **Mars**. Ostatní jasné planety se nacházejí na *obloze ranní*, zejména **Venuše**, která je z nich nejjasnější a od Slunce dosti daleko, a **Jupiter**, který stojí východně od ní a od konjunkce se stačil také hodně vzdálit.

Planety nám na duben nachystaly zajímavou podívanou. Ke jmenovanému Saturnu se nezadržitelně ze západu (zprava) blíží Slunce, a kdyby nebyl tak daleko od ekliptiky, myšlené dráhy mezi hvězdami, po které se Slunce během roku pohybuje, tak by ho kolem 13. dubna Slunce „*pobltilo*“, neboli by došlo ke konjunkci (zákrytu). Dále Mars bude Slunci stále utíkat a v tomto měsíci jím nebude dohnán. Zato Merkur najednou udělá *hop*, a tak se dostane z *večerní oblohy* na *ranní*, kde se přidá k ostatním planetám. K tomu všemu ještě jedna drobnost. Merkur s Venuší jsou planety vnitřní (jsou ke Slunci blíže než Země), kdežto Jupiter není, a protože vnitřní planety se musí pohybovat spolu s nezadržitelným Sluncem, jak již bylo řečeno, tak ke konci měsíce udělá Venuše přes Jupiter, který musí prozatím zůstat ve Vodnáři, také *hop*.

Ještě v dubnu na jihu dominuje zimní obloha

V tomto měsíci máme asi do 22. hodiny večerní opravdu poslední příležitost pokochat se *zimní oblohou*, nejbohatší na jasné hvězdy a půvabné obrazce, a proto si ji nenechme ujít. Jmenujme si všech 6 hvězd **zimního mnohoúhelníku** a souhvězdí, v nichž jsou právě nejjasnějšími. Začněme od *nadblavníku*, *zenitu*, kde svítí 6. nejjasnější hvězda na celé obloze - **Kapella**, což v překladu znamená Kozíčka, která je alfou souhvězdí **Vozky**. Pod Vozkou, mírně vpravo, je **Býk** s jasným oranžovým **Aldebaranem** a s populární hvězdokupou **Kuřátka** (též Plejády) napravo od něj... Ale to už nás určitě pod Býkem upoutá **Orion** se svým jedinečným pásem tvořeným zleva doprava hvězdami **Alnitak**, **Alnilam** a **Mintaka**, nad nímž dále zahlédneme **Betelgeuzi**, alfu (vlevo), a **Bellatrix**, gamu (vpravo). Vrcholem *šestiúhelníku* je však vpravo dole beta Orionu zvaná **Rigel**, jejíž levý slabší soused se jmenuje **Saiph**. Prodloužíme-li Orionův pás nalevo dolů, nemůžeme minout nejjasnější hvězdu celé oblohy vůbec - **Sirius**. To jsme se zrovna ocitli v souhvězdí **Velkého psa**, z něhož konečně stoupáme do **Malého psa**, kde je **Prokyon** (od Orionu poněkud vzdálenější) a kterého si zapamatujme podobně jako **Kastor** a **Pollux** nad ním v **Blížen-**

cích. Tedy Prokyonem, Polluxem a zpět ke Kapelle jsme uzavřeli nejen *šestiúhelník*, ale i *zimní oblohu*.

Jaro začíná ...

Spolu s jarem nastupuje i **jarní obloha**. Kolem 22. hodiny na jihu vrcholí souhvězdí **Lva**. Tvoří jej čtyři jasné hvězdy rozmístěné do nízkého lichoběžníku. Ta vpravo dole je nejjasnější, alfa a jmenuje se **Regulus** a představuje přední tlapy ležícího zvířete. Nalevo, kde by měl Lev *ocas*, bliká **Denebola**, beta souhvězdí. Pro horní hvězdy se jen někdy užívají jména **Zosma**, pro tu vlevo, a **Algieba**, pro gamu vpravo, u níž jsou pak další slabší hvězdy představující hlavu. Ten, kdo zná zvěrokruh, si možná říká: „Tak to byli Býk, Blíženci, ... Lev, ale kam se poděl Rak?“ A právě teď potřebujeme tyto hvězdy: Regulus, Algieba, Kastor a Prokyon. Totiž v tomto čtyřúhelníku se skrývá pět slabších nenápadných hvězdiček **Raka**, a proto si musíme počkat na ty skutečně nejlepší podmínky, kdy – věřte mi – bez problémů prostým okem spatříme Raka v plné kráse a s jeho skvostem, otevřenou hvězdokupou Jesličky.

Ale krásu, která se dále nachází za Lvem, historii, jež se váže k souhvězdím, a další pozoruhodnosti si necháme do příštího čísla, při němž si budeme moci prohlédnout celou *jarní oblohu*, než půjdeme spát.

PBr

Obsah

Večer se sci-fi – leden + úvodník.....	1
Jak se to má s CKČ.....	1
Zdeněk RANDA: Hlídka.....	3
Krzysztof Kochański: Lovec čarodějnic.....	13
Robert Asprin: M.Y.T.H. Inc. v akci.....	13
Klan 15.....	13
Bibliografie – Stephen Baxter.....	14
Stephen Baxter na Worldconu 1997.....	16
Něco málo nejen o genetice.....	17
Zvuky neolitu.....	18
Soutěž.....	19
Cony v roce 1998.....	19
Dubnová hvězdná obloha.....	19

Putna / 4. číslo / 1998 / 4. celkem**Vydává:** klub J. M. Trosky Mladá Boleslav pro své členy a příznivce.**Vychází:** každou 2. středu v měsíci.**Náklad:** několik málo výtisků.**Toto číslo vyšlo:** 8. 4. 1998.**Uzávěrka příštího čísla:** 6. 5. 1998.

©1998 SF klub J. M. Trosky MB

Zpracovalo: DTP studio PES**Redakční rada:**

prezident:	Jiří T. Pelech
viceprezident:	Zdeněk Töpfer
sekretář:	Zdeněk Randa
technik:	Slavoj Ševců

Adresa: Zdeněk Töpfer, V Rokli 154
293 01 Mladá Boleslav**emajl:** putna@vecnost.cz**Internet:** http://putna.vecnost.cz